

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw mr. drs. M.A.M. Adriaansens
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Datum: 31 oktober 2023
Kenmerk: RLI 2023/494
Cc:
Bijlage(n): 1
Contactpersoon: Dr. R. Hillebrand
Telefoon: 06 15359234
E-mail: ron.hillebrand@rli.nl
Betreft: Rli-advies 'Samen werken: kiezen voor toekomstbestendige bedrijventerreinen'

Geachte mevrouw Adriaansens,

Met genoegen overhandigen wij u hierbij ons advies 'Samen werken: kiezen voor toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

De raad constateert in dit advies dat de verduurzaming van bedrijventerreinen te traag verloopt. Dit is een gemiste kans, want duurzame bedrijventerreinen bieden veel meerwaarde voor zowel ondernemers als de Nederlandse samenleving. De raad pleit daarom voor beleid dat zich niet alleen richt op bedrijven, maar ook op *bedrijventerreinen*.

Duurzaamheidsdoelen voor bedrijventerreinen

Bedrijven op bedrijventerreinen staan voor grote duurzaamheidsopgaven. Voor een deel zijn deze gezamenlijk van aard. Bijvoorbeeld als het gaat om energie: bedrijven kunnen middels een energiehubs zelf opgewekte elektriciteit aan elkaar leveren en overschotten gezamenlijk opslaan om later te gebruiken. Dat is voordelig voor bedrijven zelf, maar óók voor de samenleving: netcongestie wordt voorkomen en de energietransitie wordt versneld. De raad adviseert het Rijk voor de gezamenlijke opgaven doelen te stellen. Dat kan door een toekomstbeeld voor bedrijventerreinen te schetsen, voorzien van meetbare tussendoelen en termijnen om deze te bereiken.

Georganiseerde samenwerking

Om deze collectieve doelstellingen te bereiken, is georganiseerde samenwerking tussen bedrijven op bedrijventerreinen vereist. Helaas kent slechts 20% van de reguliere bedrijventerreinen één of andere vorm van organisatie. Daarom moet het Rijk organisatievorming stimuleren, bijvoorbeeld met fiscale middelen maar ook door collectieve projecten en organisatiekosten te subsidiëren. Op den duur moet volgens de raad samenwerking op bedrijventerreinen wettelijk worden verplicht.

Belang voor bedrijven

Bedrijven op bedrijventerreinen hebben belang bij een duidelijk toekomstbeeld en bij samenwerking om de bijbehorende duurzaamheidsdoelen te bereiken, aldus de raad. Dat geeft richting aan hun handelen en leidt tot efficiency en kostenbesparing. Ook is duurzaamheid van bedrijventerreinen aantrekkelijk voor banken en verzekeraars, hetgeen gunstige condities voor bedrijven bevordert.

Het advies wordt eveneens aangeboden aan de minister voor Klimaat en Energie, de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer.

Hoogachtend,
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur,

ir. J.J. de Graeff
voorzitter

dr. R. Hillebrand
algemeen secretaris